

HG 1156/2012 privind aprobarea Strategiei nationale pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie pentru perioada 2013-2017 si a Planului operational pentru implementarea Strategiei nationale pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie pentru perioada 2013-2017

Publicat in [Monitorul Oficial, Partea I nr. 819 din 6 decembrie 2012](#)

In temeiul art. 108 din Constitutia Romaniei, republicata, si al art. 8 alin. (5) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea si combaterea violentei in familie, republicata, Guvernul Romaniei adopta prezenta hotarare.

Art. 1

Se aproba Strategia nationala pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie pentru perioada 2013-2017, prevazuta in anexa nr. 1.

Art. 2

Se aproba Planul operational pentru implementarea Strategiei nationale pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie pentru perioada 2013-2017, prevazut in anexa nr. 2.

Art. 3

Anexele nr. 1 si 2 fac parte integranta din prezenta hotarare.

ANEXA Nr. 1 - Strategia nationala pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie pentru perioada 2013-2017

CAPITOLUL I - Introducere

Violenta in familie este una dintre cele mai grave probleme cu care se confrunta societatea contemporana, atat la nivel international, cat si la nivelul Romaniei.

In ciuda faptului ca violenta in familie si, in special, violenta impotriva femeii constituie de cateva decenii un subiect de dezbatare, comunitatea internationala nu a reusit, pana in prezent, sa puna capat acestei forme de violenta extrem de distructive. Violenta in familie este o problema complexa, care implica atat protectia integritatii personale a victimelor, cat si protectia intereselor lor sociale comune, precum libertatea si democratia.

Violenta pe motive de gen aduce, de asemenea, o grava atingere democratiei, pornind de la premisa ca femeile supuse violentelor reprezinta o categorie ale carei sanse de a participa la viata sociala si profesionala sunt semnificativ reduse, pe masura ce viata de familie isi pierde functia de a oferi membrilor acesteia securitatea de care ei au nevoie.

Datele recente arata ca societatea romaneasca contemporana, in lipsa unor modele progresiste, tinde sa se orienteze in ceea ce priveste construirea relatiilor dintre femei si barbati in familie catre un

model patriarhal, influentat, din pacate, de scaderea nivelului de trai si de educatie si de evolutiile sociale negative ale tranzitiei romanesti.

In acest context, prevenirea violentei in familie devine o prioritate in ceea ce priveste promovarea modelelor relationale bazate pe egalitatea de gen. Totodata, apare ca o necesitate introducerea in legislatia nationala a unor referiri concrete la masuri si actiuni menite sa confere o protectie adecvata femeilor, copiilor si varstnicilor care se confrunta cu violente in cadrul familiei, acestea fiind, in fapt, categorii sociale aflate intr-un grad ridicat de vulnerabilitate. Adesea, violenta se manifesta prin controlarea si izolarea victimelor, acestora fiindu-le greu sa accepte necesitatea raportarii faptelor catre autoritati, sau, atunci cand o fac, adesea sunt supuse unor presiuni puternice din partea autorului violentelor, a rudelor sau a altor persoane pentru a renunta la plangere.

Prin urmare, protectia juridica corespunzatoare si coerenta a integritatii victimelor violentei in familie are o importanta capitala, autoritatile competente trebuind sa acorde prioritate urmaririi penale a faptelor savarsite cu violenta in contextul relatiilor de familie.

CAPITOLUL II - Informatii generale relevante

Romania, ca stat democratic european, promoveaza o politica publica integrata in materia cresterii eficientei prevenirii si controlului infractiionalitatii in domeniul violentei in familie, bazata pe o atitudine proactiva orientata spre reducerea costurilor violentei in familie, dezvoltarea serviciilor sociale de calitate pentru victime, precum si in vederea reabilitarii juridice si sociale a agresorilor familiali, cresterea increderii publicului in institutiile de profil si implicarea societatii civile in programe de suport.

Strategia nationala pentru prevenirea si combaterea violentei in familie are ca premise asumate politic importanta asigurarii unitatii cadrului legislativ si institutional in domeniu si alocarea resurselor adecvate pentru o functionare eficienta a institutiilor care lupta impotriva acestui flagel, ce afecteaza viata de familie in Romania.

"Conventia privind prevenirea si combaterea violentei impotriva femeilor si violentei domestice", adoptata la Istanbul la 11 mai 2011, reitereaza recomandarea consolidarii politicii comprehensive si coordonate in vederea prevenirii si combaterii tuturor formelor de violenta in familie, in special prin imbunatatirea coordonarii la cel mai inalt nivel si elaborarea unei noi strategii multianuale solide pentru a preveni si a pedepsi actele de violenta in familie.

Prezenta strategie asigura implementarea recomandarilor formulate in Conventie, incorporand totodata recomandarile specifice formulate in Evaluarea privind implementarea Strategiei Nationale de Prevenire si Combatere a Violentei in Familie 2005-2007, precum si contributiile provenind de la alti reprezentanti ai societatii civile care au participat la elaborarea acestui document. Aceste recomandari subliniaza faptul ca noul document strategic trebuie sa fie unul comprehensiv si multidisciplinar, care sa vizeze puterea executiva, legislativa si judecatoreasca, mediul academic, dar si autoritatile publice locale si societatea civila.

In conformitate cu conventia mai sus mentionata, continuturile planurilor operative din prezenta strategie tin cont de urmatoarele aspecte:

- Violenta familiala afecteaza in mod disproportionat femeile (conform articolului 2 paragraful 1 din Conventia Consiliului European pentru Prevenirea si Combaterea Violentei Impotriva Femeilor si Violentei Domestice).
- Violenta impotriva femeii este favorizata de relatiile inegale de putere intre femei si barbati, care conduc la dominarea si discriminarea femeilor.

- Copiii sunt afectati de violenta in familie chiar si atunci cand violenta nu este indreptata direct impotriva lor, ci sunt doar martori la violenta.

- Standardul european pentru serviciile disponibile victimelor prevede existenta unui loc in adapost la fiecare 10.000 de locuitori.

Strategia nationala pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie si planul de masuri aferent vor fi implementate in perioada 2013-2017.

Strategia promoveaza bune practici in domeniu si instrumente utile in practica activitatii tuturor celor care intra in contact direct cu victimele si agresorii familiali, specialistilor din diferite domenii, precum protectia sociala, administratia locala, justitia, sanatatea, educatia, in vederea asigurarii unui plan comun de masuri, care sa aiba ca scop reintegrarea in societate a persoanelor afectate de violenta in familie si reabilitatea agresorilor familiali.

a) Violenta in familie in Romania – indicatori de perceptie si statistici oficiale

Conform Eurobarometrului 72.3 din 2010 "Violenta domestica impotriva femeilor" coordonat de Comisia Europeana, in Europa, o femeie din patru este victima a violentei domestice la un moment dat in viata. Intre 6% si 10% din populatia feminina a Europei este afectata de violenta domestica in decursul unui an.

In ceea ce priveste perceptia violentei in familie de catre populatia din Romania, nu se poate vorbi inca de progrese insemnate. Potrivit informatiilor furnizate de Institutul National de Medicina Legala "Mina Minovici" Bucuresti si Centrul de Sociologie Urbana si Regionala, in cadrul cercetarii asupra cazuisticii in domeniul violentei din anul 2008, populatia din Romania percepe violenta in familie ca fiind un fapt obisnuit, iar o proportie destul de insemnata (60%) este toleranta fata de comportamentele violente din familie, considerand ca astfel de fapte sunt justificate in anumite situatii sau uneori, in functie de context, chiar in toate situatiile. Prin prisma acestei realitati, multe victime aleg sa nu actioneze impotriva agresorului, o astfel de abordare fiind bazata pe un intreg complex de factori si perceptii, justificate de cele mai multe ori prin lipsa mijloacelor materiale care ar permite victimei sa duca o viata independenta, teama sau chiar rusinea de stigmatizare din partea comunitatii, lipsa cunoasterii legislatiei si a serviciilor sociale disponibile de care ar putea beneficia. Desi statisticile oficiale ale autoritatilor publice arata un numar de aproximativ 82.000 de cazuri raportate de violenta in familie in perioada 2004-2011 si 800 de decese, aceste valori sunt insa mult subestimate daca ne raportam la valorile obtinute prin studii statistice, sociologice, care arata o incidenta de circa 20% de-a lungul vietii (21% sondaj Gallup, 2003, realizat in Bucuresti, respectiv 18,4% sondaj CURS, realizat la nivel national in cadrul proiectului VIODOM).

Numarul cazurilor de violenta in familie inregistrate si centralizate la nivel national de catre Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale nu reprezinta dimensiunea reala a fenomenului, ele reprezentand in fapt doar numarul de cazuri care au fost raportate si inregistrate la nivelul autoritatilor locale.

Se estimeaza ca numarul real al cazurilor de violenta in familie este mult mai mare, pe de o parte, datorita faptului ca multe victime nu se prezinta la autoritatile cu atributii in domeniu sau nu declara problema reala cu care se confrunta, iar, pe de alta parte, datorita existentei unei raportari deficitare care se mentine. De asemenea, se folosesc terminologii sau incadrari diferite ale acelorasi fapte ce corespund caracteristicilor fenomenului violentei in familie, fiind identificate o serie de deficiente/dificultati privind modul de colectare, inregistrare si raportare a datelor privind cazurile de violenta in familie, lipsa corelarii datelor inregistrate de diferite institutii, raportari duble sau

lacunare.

În consecință, suntem în prezența unor statistici diferite, care sunt greu de comparat având în vedere că în general fiecare dintre instituțiile vizate centralizează doar propriile date referitoare la cazurile de care a luat cunoștința.

Analiza dinamicii fenomenului prin compararea rezultatelor sondajului de opinie realizat de CURS în anul 2008 în privința fenomenului violentei în familie cu cele ale unui alt sondaj de opinie pe aceeași problemă realizat în 2003 de IMAS în colaborare cu Centrul de Parteneriat pentru Egalitate arată că rata globală de violență în familie de-a lungul timpului a crescut în anul 2008 față de cea din 2003 cu 4,1%, iar cea referitoare la ultimele 12 luni a crescut cu 1,6%.

Sondajul de opinie CURS realizat în 2008 arată că peste 1,2 milioane de români cad victime ale violentei în fiecare an; mai puțin de 1% intra în statisticile oficiale, ca urmare a depunerii unei plângeri împotriva agresorului. Se arată că în 45% dintre familiile din România există risc de violență asupra minorilor, iar în 10% dintre acestea se manifestă forme de abuz asupra minorilor.

Un indicator relevant pentru acest fenomen îl reprezintă și numărul de inculpați trimiși în judecată în cauze care privesc fapte ce se circumscriu cauzisticii violentei în familie, raportul privind activitatea desfășurată de Ministerul Public în anul 2011 relevând faptul că 469 de inculpați au fost trimiși în judecată în anul respectiv, ceea ce reprezintă 0,8% din totalul celor trimiși în judecată.

În anul 2011, la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române, au fost sesizate cu 9,46% mai multe infracțiuni de violență în familie față de anul 2010, ceea ce denotă o creștere a încrederii populației în instituția poliției. Din totalul infracțiunilor de violență intrafamilială, 62% (+15,66%) au fost soluționate de unitățile teritoriale de poliție.

Din totalul infracțiunilor sesizate, în 22,61% din cazuri s-a dispus începerea urmăririi penale (cu 11,36% mai puțin decât în anul 2010). Acest lucru scoate în evidență faptul că, în baza unor temeri, care țin de aspecte financiare, sentimentale, greutăți familiale legate de creșterea și îngrijirea copiilor etc., victimele nu vor să își încheie relația cu agresorul, astfel încât ele retrag plângerea penală sau nu vor să depună plângere împotriva acestuia.

O formă importantă a violentei în familie este cea manifestată împotriva copiilor, unde au fost înregistrate creșteri față de anul 2010 cu 21,15%. Creșteri ale violentei în familie au fost înregistrate la infracțiunile de vătămare corporală cu 35,23%, lovirii sau alte violențe cu 22,04% și rele tratamente aplicate minorului cu 21,15%. Totuși, în anul 2011 au fost înregistrate și scăderi la infracțiunile de raport sexual cu un minor cu 12%, viol cu 9,26% și tentativa de omor cu 7,79% față de anul 2010.

b) Evoluția cadrului strategic de reformă și dezvoltare în domeniul prevenirii și combaterii violentei în familie

O primă politică publică în domeniu a fost reprezentată de Strategia națională în domeniul prevenirii și combaterii violentei în familie și Planul de măsuri pentru implementarea acestora în perioada 2005-2007, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 686/2005. Acestea au influențat evoluțiile din domeniu astfel încât astăzi putem vorbi de o serie de progrese, o parte dintre acestea fiind obținute prin integrarea conceptului de violență în familie cu cea de violență asupra copilului:

- în anul 2010, în cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC), instituții aflate în subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, s-a înființat câte un compartiment cu atribuții exprese în domeniul prevenirii și combaterii violentei în familie (în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 967/2010 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.434/2004 privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Direcției generale de asistență socială și protecția copilului);
- au fost elaborate documente de lucru comune pentru instituțiile și autoritățile cu competențe în

prevenirea si combaterea violentei in familie, documente care cuprind informatii relevante si utile in instrumentarea cu celeritate a cazurilor de violenta in familie (prin Hotararea Guvernului nr. 49/2011 s-a aprobat Metodologia-cadru privind prevenirea si interventia in cazurile de violenta in familie si s-au infiintat, la nivelul judetelor si sectoarelor municipiului Bucuresti, echipele intersectoriale in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie integrate cu violenta asupra copilului);

- a fost modificata si completata Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea si combaterea violentei in familie, instituindu-se o serie de masuri menite sa asigure victimei dreptul la demnitate si viata privata, fiind introdus "ordinul de protectie", prin care instanta poate sa dispuna, cu caracter provizoriu, una sau mai multe masuri – obligatii sau interdictii pentru agresor;
- comparativ cu anul 2004, la nivel national a crescut numarul de adaposturi pentru victimele violentei in familie si au fost infiintate primele centre de asistenta destinate agresorilor familiali:
 - a) 59 de adaposturi pentru victimele violentei in familie, dintre care 38 sunt publice, 2 sunt in parteneriat public-privat si 19 sunt private;
 - b) 20 de centre de prevenire si combatere a violentei in familie, dintre care 10 sunt publice, 1 este in parteneriat public-privat si 9 sunt private;
 - c) 3 centre care ofera servicii sociale adresate agresorilor familiali.

Deși ne confruntăm cu creșterea dimensiunilor fenomenului violentei în familie, rețeaua de servicii este ineficientă, slab organizată și insuficient susținută de către autoritățile locale. De asemenea, este de menționat faptul că unitățile care acordă servicii victimelor violentei în familie nu sunt distribuite unitar la nivelul județelor. Astfel, în județele Bacău, Bistrița-Năsăud, Calărași, Braila, Maramureș, Mureș, Olt și Suceava nu există încă unitate specializată în acordarea de asistență victimelor violentei în familie;

- au fost organizate campanii de informare cu privire la gravitatea fenomenului violentei în familie, al cărui scop a fost în principal stimularea unui grad de toleranță zero față de acest tip de violență și respingerea acestui fenomen de către victime sau alte persoane:
 - a) Campania națională 2004-2005 "Violența se învață în familie";
 - b) Campania națională 2006-2008 de prevenire și combatere a violentei în familie (s-a derulat în contextul campaniei paneuropene "Parlamentele unite pentru combaterea violentei asupra femeilor, inclusiv a violentei domestice");
 - c) Expoziția de fotografie 2007 "La feminin";
 - d) Campania de sensibilizare a opiniei publice 2008 "Femei în umbra. Umbre";
 - e) anual au fost organizate la nivel național cele 16 zile de activism împotriva violentei asupra femeii.

Caracterul neunitar al jursiprudenței, accesul greu al victimei la servicii de asistență juridică adecvate, toleranța și acceptarea socială crescută față de comportamentele violente din familie, perpetuarea inegalității dintre sexe, statistici diferite, uneori greu de comparat, numărul mic de adaposturi, de centre de consiliere pentru victime și de centre de asistență pentru agresorii familiali raportat la nevoile comunității, lipsa măsurilor preventive (ordinul de protecție și restricție), precum și lipsa fondurilor alocate activităților de perfecționare continuă a practicienilor din domeniu au condus la o tendință de înmulțire a actelor repetate de violență în cadrul aceleiași familii și la o tendință de creștere a gravității acestor abuzuri savarsite în spațiul familial.

CAPITOLUL III - Priorități, politici și cadru juridic existent

Strategia națională pentru prevenirea și combaterea fenomenului violentei în familie este un document de viziune strategică pe termen lung, care oferă coordonatele majore de acțiune în sprijinul

promovării drepturilor victimelor, asigurării securității și protejării victimelor abuzurilor familiale. Prezenta strategie cuprinde principiile de acțiune, obiectivele generale și specifice relevante la nivel național. Totodată, documentul include aspecte practice și instrumente concrete de lucru utile pentru dezvoltarea planurilor de acțiune sectoriale, precum inventarul privind măsurile preventive și de combatere obligatorii, indicatorii de performanță asociați, structura standard a planului de acțiune, mecanismul de coordonare și monitorizare.

În baza consultării interinstituționale organizate cu ocazia elaborării acestei strategii, va fi asigurată complementaritatea inițiativelor deja adoptate la nivel național, referindu-se aici la Strategia națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și a Planului operațional în perioada 2008-2013, precum și Strategia națională pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați și a Planului general de acțiune pentru perioada 2010-2012.

Strategia națională pentru prevenirea și combaterea fenomenului violentei în familie pentru perioada 2013-2017 și Planul de acțiune pentru implementarea strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violentei în familie pentru perioada 2013-2017 stabilesc un set de măsuri destinate să reducă sau să contribuie la diminuarea actelor de violență în familie, să atenueze sentimentul de insecuritate al victimei, precum și să reducă riscul recidivei și facilitarea reintegrării sociale a persoanelor care au comis infracțiuni de violență în familie.

Prezenta strategie vizează prevenirea și combaterea violentei în familie, care în mod curent afectează viața de familie și comunitatea.

Cadrul legislativ național în domeniul prevenirii și combaterii violentei în familie cuprinde:

- Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violentei în familie, republicată;
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare;
- Codul penal al României, republicat, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea asistentei sociale nr. 292/2011;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.434/2004 privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale Direcției generale de asistență socială și protecția copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipa multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state;
- Ordinul nr. 383/2004 al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei privind aprobarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale din domeniul protecției victimelor violentei în familie;
- Ordinul nr. 384/306/993/2004 al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei, al ministrului administrației și internelor și al ministrului sănătății pentru aprobarea Procedurii de conlucrare în prevenirea și monitorizarea cazurilor de violență în familie;
- Ordinul nr. 304/385/1.018/2004 al ministrului administrației și internelor, al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei și al ministrului sănătății privind aprobarea Instrucțiunilor de organizare și funcționare a unităților pentru prevenirea și combaterea violentei în familie.

Lupta împotriva violentei în familie este plasată în paradigma protecției drepturilor fundamentale ale copilului și ale omului, astfel cum sunt acestea recunoscute de Convenția ONU privind drepturile copilului, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii

Europene. Totodata, exista o serie intrega de recomandari internationale bazate pe o cazuistica instrumentata la nivelul instantelor internationale, care plaseaza violenta in familie in contextul practicilor si politicilor ce vizeaza sanatatea publica si lupta impotriva tratamentelor discriminatorii. Este de necontestat faptul ca prevenirea si combaterea violentei in familie se regaseste in toate normele juridice internationale care au stat la baza elaborarii legislatiei romanesti in domeniu, inclusiv a prezentei strategii. Dintre acestea mentionam:

- Carta Natiunilor unite – 24 octombrie 1945;
- Conventia pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare impotriva femeilor (CEDAW), adoptata si deschisa spre semnare de Adunarea Generala a Natiunilor Unite in 1979 si ratificata de Romania in 1981;
- Recomandarea Comitetului de Ministri catre statele membre nr. R(85)4 cu privire la violenta in familie;
- Recomandarea Comitetului de Ministri catre statele membre nr. R(87)21 privind asistenta victimelor si prevenirea victimizarii;
- Conventia cu privire la drepturile copilului, adoptata de Adunarea Generala a Organizatiei Natiunilor Unite la 20 noiembrie 1989;
- Recomandarea Comitetului de Ministri catre statele membre nr. R(90)2 privind masurile sociale referitoare la violenta in familie;
- Declaratia privind eliminarea violentei impotriva femeilor, adoptata de Adunarea Generala a Natiunilor Unite la 23 februarie 1994;
- Declaratia si Platforma de actiune adoptate la Beijing, in cadrul Conventiei Mondiale asupra Femeilor, septembrie 1995;
- Recomandarea Consiliului Europei nr. R (2002)5 privind protectia femeilor contra violentei;
- Rezolutia Adunarii Generale a Natiunilor Unite nr. 61/143 privind intensificarea eforturilor in vederea eliminarii tuturor formelor de violenta impotriva femeilor din 19 decembrie 2006;
- Rezolutia Consiliului Europei nr. R (2007) 1582 "Parlamentele unite in combaterea violentei domestice impotriva femeilor);
- Conventia privind drepturile persoanelor cu dizabilitati, adoptata de Adunarea Generala a Organizatiei Natiunilor Unite la 26 septembrie 2007;
- Rezolutia Parlamentului European din 26 noiembrie 2009 referitoare la eliminarea violentei impotriva femeilor (2010/C 285 E/07);
- Rezolutia Parlamentului European din 5 aprilie 2011 referitoare la prioritatile si structura unui nou cadru al politicii UE de combaterea a violentei impotriva femeilor [2010/2209(INI)];
- Conventia Consiliului Europei privind prevenirea si combaterea violentei impotriva femeilor si a violentei domestice (Council of Europe Treaty Series – No. 210/2011).

CAPITOLUL IV - Definirea problemei

Lipsa unui cadru legislativ coerent si functional, absentia practicilor unitare de lucru, insuficienta dezvoltare a serviciilor, lipsa specialistilor si slaba pregatire, precum si lipsa unei culturi nonviolente sunt cele mai importante probleme la care urmareste sa raspunda prezenta strategie.

Avand in vedere ca multe victime au semnalat lipsa de reactie a specialistilor cu atributii in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie fata de actele de violenta familiala, precum si lipsa de informare a acestora privind serviciile cae pot fi accesate de victimele violentei intrafamiliale, se impune ca fiind deosebit de utila continuarea dmersurilor de implementare a campaniilor de

informare care sa vizeze aceste categorii de specialisti, pregatirea acestora in sensul de a furniza informatiile necesare penru a indruma victima catre urmatoarea veriga de interventie si crearea retelelor interinstitutionale si interdisciplinare la nivel local, atat in mod formal, cat si informal. In acest context, reseaua interinstitutionala de servicii trebuie directionata si coordonata, pentru a obtine rezultate si pentru a asista victimele in mod corespunzator. Un aspect la fel de important se refera la necesitatea imperativa de a sprijini dezvoltarea unei capacitati de interventie sistematica la nivel local, in stransa coordonare cu organele de politie si parchetele, cu personalul medical si personalul din sistemul de invatamant, pentru protectia si siguranta victimelor – adulti si copii, deopotriva. Comisia Conventiei CEDAW, care dispune de un mecanism de raportare din partea guvernelor, a transmis Guvernului Romaniei intr-un document oficial ce a reprezentat un raspuns la raportul periodic al statului roman din 2006 o serie de recomandari prioritare referitoare la violenta in familie, care s-au referit cu prioritate la asigurarea implementarii efective a legislatiei pentru acces la masuri de protectie, finantarea de catre stgat a unui numar suficient de adaposturi si finantarea unei linii telefonice de urgenta pentru victimele violentei familiale.

In consecinta, anumite interventii asupra cadrului legislativ si ajustari ale cadrului instutional sunt necesare. De asemenea, in cadrul procesului ulterior de implemenare a strategiei, vor fi elaborate sau, dupa caz, actualizate proceduri de lucru intersectoriale unitare si standardele de calitate privind serviciile sociale din domeniul protectiei victimelor violentei in familie. Vor fi sustinute eforturi pentru extinderea serviciilor (adaposturi, centre de consiliere, linii telefonice de urgenta) si va fi promovat parteneriatul cu societatea civila.

CAPITOLUL V - Obiectivele strategiei

Obiective generale

1. Prevenirea violentei in familie in vederea diminuarii fenomenului
2. Protectia victimelor violentei in familie si responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru institutional integrat si adoptarea unor politici si masuri specifice
3. Promovarea cooperarii intersectoriale si sustinerea parteneriatului cu societatea civila si a parteneriatului public-privat in implementarea politicilor in domeniu

Obiective operationale

1. Cresterea eficacitatii programelor de prevenire prin implementarea sistematica a masurilor de prevenire in vederea reducerii tolerantei fata de violenta in familie
2. Dezvoltarea de atitudini si comportamente nonviolente pentru atingerea obiectivului "toleranta zero" fata de violenta in familie
3. Imbunatatirea cadrului legislativ actual si asigurarea implementarii unitare a legislatiei prin adoptarea legislatiei secundare
4. Intarirea capacitatii institutionale a autoritatilor administratiei publice centrale si locale de gestionare a violentei in familie corelate cu violenta asupra copilului
5. Dezvoltarea unui sistem unitar de servicii sociale specializate in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie si asigurarea calitatii acestora, printr-o abordare nediscriminatorie, in particular sensibila la diferentele culturale, de varsta si gen
6. Crearea unui sistem informational integrat de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie si violenta asupra copilului la nivel national
7. Dezvoltarea si consolidarea competentelor profesionale ale resurselor umane existente in domeniul

prevenirii si combaterii violentei in familie

8. Dezvoltarea relatiilor de colaborare intre partenerii interni si intre statul roman si statele sau organismele internationale implicate in prevenirea si combaterea violentei in familie

9. Monitorizarea si evaluarea activitatilor intreprinse in vederea prevenirii si combaterii violentei in familie

CAPITOLUL VI - Principii generale

Fiecare masura cuprinsa in prezenta strategie si in planul de actiune se subsumeaza urmatoarelor principii:

- a) Principiul legalitatii in desfasurarea activitatilor de prevenire si combatere a violentei in familie;
- b) Principiul respectarii drepturilor omului si a libertatilor fundamentale in implementarea masurilor de prevenire si combatere a violentei in familie;
- c) Principiul nediscriminarii si egalitatii de sanse si de tratament intre femei si barbati – impune actorilor care gestioneaza cazurile de violenta in familie adoptarea unui comportament corect, impartial si nediscriminatoriu, fara deosebire de rasa, sex, religie, nationalitate, apartenenta politica, avere sau origine sociala, fata de toti cetatenii;
- d) Principiul interventiei imediate si al celeritatii in instrumentarea cazurilor de violenta in familie;
- e) Principiul prevenirii savarsirii actelor de violenta in familie, atat in mod primar, cat si, in special, al recidivei (caracterului repetabil);
- f) Principiul securizarii si protectiei victimei – garanteaza interventia, in limita cadrului legal, prin actiuni care sa asigure inclusiv protectia fizica a victimei;
- g) Principiul centrarii pe persoana – presupune centrarea pe nevoile persoanei si implicarea activa a acesteia in toate deciziile ce o privesc;
- h) Principiul confidentialitatii si al normelor deontologice profesionale, fara prejudicierea activitatii de semnalare a situatiilor de violenta sau a activitatii de instrumentare a cazurilor;
- i) Principiul prevenirii revictimizarii, prin limitarea interviurilor repetate;
- j) Principiul finantarii adecvate si utilizarii responsabile a resurselor financiare alocate pentru implementarea masurilor identificate pentru atingerea obiectivelor de reducere a violentei in familie;
- k) Principiul descentralizarii in dezvoltarea actiunilor de prevenire si combatere a violentei in familie;
- l) Principiul abordarii integrate – presupune coordonarea si cooperarea intre toate institutiile implicate; practicile si procedurile in domeniul prevenirii, monitorizarii si combatgerii violentei in familie, precum si cele de implementare a masurilor de asistenta sociala vor avea la baza o viziune si o conceptie unitara, cu accent pe parteneriat si colaborarea in retea;
- m) Principiul parteneriatului public-privat – recunoaste importanta implicarii societatii civile in activitatile concrete de implementare a masurilor de prevenire si combatere a violentei in familie si incurajarea acesteia in cooptarea serviciilor de asistenta si sprijin acordate de organizatii nonguvernamentale.

CAPITOLUL VII - Directii de actiune

Pentru anii 2013-2017, Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale si-a propus atingerea urmatoarelor directii de actiune, tinand cont de masurile prevazute de prezenta strategie, respectiv:

- dezvoltarea capacitatii autoritatilor administratiei publice locale de a interveni in prevenirea si combaterea violentei in familie;
- implementarea la nivel national a Sistemului informational unic integrat de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie;
- cresterea eficientei in combaterea infractiunilor de violenta in familie;
- stimularea institutiilor cu atributii in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie in vederea derularii in parteneriat de actiuni de prevenire a fenomenului violentei in familie;
- formarea profesionala continua a specialistilor care activeaza in domeniul violentei in familie (de exemplu: asistent social, politist, medic/medic legist, psiholog, procuror, judecator);
- recuperarea victimei si/sau a agresorului familial prin activitati integrate si complementare, de informare, consiliere, psihoterapie si alte terapii, derulate in scopul cresterii autonomiei si constientizarii valorii sociale a individului, a dezvoltarii responsabilitatilor si a redobandirii abilitatilor sociale;
- continuarea procesului de finantare pentru infiintarea de noi unitati de prevenire si combatere a violentei in familie.

CAPITOLUL VIII - Rezultate asteptate si indicatori

Ca urmare a implementarii eficiente a prezentei strategii in perioada 2013-2017, vor fi atinse urmatoarele rezultate la nivel national:

Rezultate/Indicatori

1. Reducerea tolerantei fata de violenta in familie si cresterea eficacitatii programelor de prevenire prin implementarea sistematica a masurilor de prevenire

Numarul programelor de prevenire implementate

Numar de beneficiari ai programelor de prevenire in dinamica

Numar de victime in dinamica in zonele de aplicare a programelor de prevenire

2. Dezvoltarea de atitudini si comportamente nonviolente pentru atingerea obiectivului "toleranta zero" fata de violenta in familie

Numarul de campanii de informare implementate

Numar de materiale informative diseminate

Numarul de persoane informate

Numar de sesizari privind violenta in familie in dinamica

3. Elaborarea legislatiei primare si secundare si implementarea unitara a acesteia

Actele normative care modifica si completeaza legislatia in vigoare

Acorduri bilaterale

Ghiduri si proceduri elaborate si diseminate

Modele de bune practici diseminate

4. Intarirea capacitatii institutionale a autoritatilor administratiei publice centrale si locale de gestionare a violentei in familie corelate cu violenta asupra copilului

Numar de protocoale de colaborare si parteneriate semnate intre institutiile implicate

Numar de cazuri de victime ale violentei in familie instrumentate anual

Numarul de servicii infiintate anual (minimum un adapost si un centru de consiliere pentru victime si

agresori pe judet pana in anul 2017)

Cresterea numarului victimelor/agresorilor care beneficiaza de servicii, in functie de nevoile identificate

5. Existenta unui sistem unitar de servicii sociale specializate in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie si asigurarea calitatii acestora, printr-o abordare sensibila la diferentele culturale, de varsta si gen

Standarde de calitate pentru serviciile destinate victimelor violentei in familie si cele destinate agresorilor

Metodologia privind procedurile de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie, aprobata prin ordin comun (MMFPS, MAI, MJ, MS)

6. Existenta unui sistem informational unic integrat de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie si violenta asupra copilului la nivel national

Formatul soft si utilizarea acestuia de catre autoritatile/institutiile implicate in gestionarea violentei in familie

Numarul institutiilor care utilizeaza sistemul

7. Cresterea numarului de specialisti, in paralel cu dezvoltarea si consolidarea competentelor profesionale ale resurselor umane existente in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie

Numarul de cursuri de formare profesionala continua organizate

Numarul de profesionisti, pe categorii profesionale, pregatiti la nivel national

8. Dezvoltarea relatiilor de colaborare intre partenerii interni si intre statul roman si statele sau organismele internationale implicate in prevenirea si combaterea violentei in familie

Numar de protocoale de colaborare si parteneriate semnate intre institutiile implicate

9. Monitorizarea si evaluarea activitatilor intreprinse in vederea prevenirii si combaterii violentei in familie

Rapoartele semestriale si anuale intocmite si publicate

CAPITOLUL IX - Finantare

Activitatile in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie se finanteaza conform prevederilor legale in vigoare din urmatoarele surse:

a) bugetul de stat;

b) bugetele fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat si ale caror rambursare, dobanzi si alte costuri se asigura din fonduri publice;

c) bugetele fondurilor externe nerambursabile;

d) bugeele locale ale judetelor, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucuresti, precum si ale municipiilor, oraselor si comunelor;

e) donatii, sponsorizari si alte surse, in conditiile legii.

Proiectiile bugetare de sustinere a masurilor prevazute in planul anual de actiune in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie sunt elaborate in fiecare an pentru anul urmator si

reprezinta o conditionalitate a implementarii strategiei.

CAPITOLUL X - Proceduri de monitorizare, evaluare

Activitatile de monitorizare se vor desfasura pe toata perioada de implementare si vor include atat colectarea, prelucrarea si analiza datelor de monitorizare, progresele inregistrate si implementarea strategiei, identificarea si corectarea problemelor practice aparute in aplicarea politicilor si normelor antiviolenta in familie, precum si cresterea gradului de cunoastere, intelegere si implementare a masurilor de prevenire si combatere a acestui fenomen.

In vederea monitorizarii prezentei strategii, precum si in vederea coordonarii eforturilor din acest domeniu in corelare si integrare cu cele din domeniul violentei asupra copilului, se infiinteaza subcomitetul de lucru permanent pentru violenta in familie in subordinea Comitetului National Director (CND) pentru prevenirea si combaterea exploatarei copiilor prin munca aflat in coordonarea ministrului muncii, familiei si protectiei sociale. Modul de organizare si functionare a subcomitetului de lucru se stabileste prin ordin al ministrului muncii, familiei si protectiei sociale. In vederea eliminarii eforturilor paralele, scaderii costurilor si eficientizarii actiunilor din domeniul violentei, atributiile CND se vor extinde pentru toate formele de violenta asupra copilului si violenta in familie, prin modificarea Hotararii Guvernului nr. 617/2004.

Stadiul implementarii strategiei va fi evaluat pe baza unor rapoarte de monitorizare, elaborate anual, de catre subcomitetul de lucru mai sus mentionat. Rapoartele elaborate sunt prezentate si supuse aprobarii ministrului muncii, familiei si protectiei sociale.

Metodologia derularii acestor activitati de monitorizare va fi elaborata de subcomitete in termen de 3 luni de la adoptarea strategiei si supusa aprobarii ministrului muncii, familiei si protectiei sociale. De asemenea, evaluarea impactului strategiei se va realiza prin raportarea la indicatorii externi de performanta antiviolenta in familie, dar si la cei vizand costul violentei in familie.

CAPITOLUL XI - Etape ulterioare si institutii responsabile

In conformitate cu prevederile Legii nr. 217/2003 privind prevenirea si combaterea violentei in familie, republicata, implementarea strategiei pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie se va realiza sub autoritatea si in coordonarea Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale prin structurile de specialitate.

Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale in colaborare cu Ministerul Administratiei si Internelor, Ministerul Sanatatii, Ministerul Justitiei vor asigura, potrivit competentelor lor legale, mediatizarea strategiei, precum si diseminarea informatiilor relevante si bunele practici identificate in implementarea strategiei.

Evaluarea ex-post a impactului strategiei va urmari sa analizeze modul de folosire a resurselor, realizarea impactului asteptat si eficienta interventiilor. Se vor evalua atat factorii de succes sau de esec, cat si sustenabilitatea rezultatelor si impactul strategiei. Pentru o evaluare adecvata a rezultatelor strategiei, evaluarea ex-post trebuie realizata dupa trecerea unui anumit timp de la implementare. In acest scop pot fi contractati evaluatori externi.